

надать можливість суб'єктам господарювання здійснювати поточне та стратегічне планування своєї діяльності, що в кінцевому випадку

підвищить рівень економічної могутності держави та її конкурентоздатність.

Список літератури

1. Битяк Ю. П. Административное право Украины (Общая часть) : учебное пособие / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй. – Х. : Одиссей, 1999.
2. Державне управління в Україні : навчальний посібник / за заг. ред. д.ю.н., проф. В. Б. Авер'янова. – К. : ТОВ "СОМИ", 1999. – 484 с.
3. Дзюблюк О. В. Валютна політика : підручник / О. В. Дзюблюк. – К. : Знання, 2007. – 240 с.
4. Журавка О. Ф. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія / О. Ф. Журавка. – Суми : ТОВ "КВК "Ділові перспективи", ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 334 с.
5. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 540 с.
6. Лунев А. Е. Право и эффективность управления / А. Е. Лунев. – М. : Юридическая литература, 1973. – 244 с.
7. Старинський М. В. Валютні відносини: окремі проблеми правового регулювання : монографія / М. В. Старинський. – Суми : Видавничо-виробниче підприємство "Мрія", 2014. – 208 с.

Отримано 11.11.2014

Анотація

Стаття посвячена дослідженню функціональних принципів правового регулювання валютних відносин. На основі аналізу законодавства України та позитивного досвіду розвинутих країн автором виділена та охарактеризована характеристика таких основних функціональних принципів, як принцип спільного використання економічних та адміністративних методів, принцип єдності внутрішньої та зовнішньої політики держави, принцип контролюваного використання іноземної валюти в внутрішньому господарстві.

Summary

The article is devoted to research of functional principles of legal regulation of currency relations. On the ground of analysis of both current legislation of Ukraine and positive experience of developed countries, the author emphasizes and gives characteristics of such basic functional principles as: principle of combination of economic and administrative methods of regulation of currency relations, principle of unity of internal and external currency policy of the state, principles of controlled use of foreign currency in internal economic turnover. It is emphasized that use of stated principles of legal regulation of currency relations will promote increase of effectiveness of their regulation in Ukraine and allow to use state resources effectively.

УДК 351.756(477)

О. Л. Гамалій, канд. юрид. наук, асистент кафедри кримінально-правових дисциплін ДВНЗ "Українська академія банківської справи Національного банку України"

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ ІНОЗЕМЦЯМИ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено характеристиці теоретичних підходів до протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, аналізу видів правопорушень, окресленню системи нормативно-правових актів, метою яких є протидія таким правопорушенням.

Ключові слова: протидія, протидія правопорушенням, заходи протидії, структура протидії, іноземці, види правопорушень, нормативно-правові акти.

Постановка проблеми. У зв'язку з прискороною інтеграцією України у світовий економіко-правовий простір останнім часом суттєво розширились можливості для взаємовигідного та вільного відвідування як інших держав україн-

цями, так і України – іноземцями. У таких поїздах здебільшого й ті й інші вояжери переслідують бізнесові, культурні, спортивні, туристичні, освітні та інші цілі. При цьому порядність, чесність, чемність, культура, повага тощо принагідно очікуються як від українців у будь-якій державі, так і від іноземців – в Україні.

© О. Л. Гамалій, 2014

На жаль, певна частина іноземців під час відвідування або перебування в Україні з огляду на ті чи інші причини переслідують власні цілі, що не співпадають з офіційно проголошеними, і мають на меті використання нашої держави або як тимчасового проміжного майданчика для подальшої міграції на Захід, або обрання України місцем постійного проживання чи роботи. Саме по собі це не є такою вже істотною перешкодою, але тільки тоді, коли здійснюється відповідно до міграційного законодавства України [1].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Разом з тим для певної категорії іноземців або осіб без громадянства перебування в Україні пов'язане з поведінкою чи діяльністю, які українське законодавство відносить до числа кримінально або адміністративно караних дій, що охоплюються загальним поняттям правопорушень. Саме тому аналіз поняття та структури протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, є одним із ключових. Слід зазначити, що означеною науковою проблемою так чи інакше займалися В. В. Голіна, О. М. Джужа, О. В. Зайчук, О. М. Литвак, Д. І. Минюк, В. І. Олефір, Н. М. Оніщенко, О. Ф. Скакун, В. М. Трубников та ін. Проте низка питань, що стосуються протидії правопорушенням, що вчиняються іноземцями так і залишилися невирішеними. Отже, завданням статті є аналіз адміністративних засад протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні. В свою чергу, мета статті полягає в характеристиці: теоретичних підходів щодо протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, видів правопорушень, які вчиняються іноземцями в Україні, нормативно-правових актів, метою яких є протидія правопорушенням, що вчиняються іноземцями в Україні.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до предмета дослідження вважаємо за доцільне скористатися передусім узагальнюючими науковими результатами Д. І. Минюка щодо з'ясування поняття та сутності протидії правопорушенням (на прикладі сфери зовнішньоекономічної діяльності), які в цій частині є застосовними до будь-якої галузі, в тому числі й до проблеми адміністративно-правової протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні. Зокрема, він зазначає, що за Тлумачним словником великоруської мови В. Даля слово “протидіяти” тлумачиться як “суперечити, іти проти, всупереч, заважати чому, кому, намагатися знищити іншу дію” [2, с. 141]. А за Великим тлумачним словником сучасної української мови В. Т. Бусела – як “спрямовувати дію проти кого, чого-небудь, діяти всупереч комусь, чомусь; спрямовуватись проти іншої дії” [3, с. 1173].

У цілому поняття “протидія” стосовно тих чи інших дій або правопорушень пов'язують наступними стійкими словосполученнями: протидія корупції, протидія піратству на морі, протидія торгівлі людьми (дітьми), протидія наркотизму, протидія дискримінації, расизму та ксенофобії, протидія транснаціональній злочинності, протидія політичним репресіям, протидія агресії, протидія рейдерству, протидія мирним зібранням, протидія цензурі, протидія лісовим пожежам, протидія законній господарській діяльності, протидія епідеміям, протидія легалізації злочинних доходів, протидія екологічним загрозам, протидія фальсифікаціям, протидія насильству, протидія відмиванню коштів, протидія економічним злочинам, протидія гральному бізнесу, протидія незаконному відшкодуванню ПДВ, протидія шахрайству, протидія тероризму, протидія контрабанді, протидія службовим правопорушенням та ін.

Цілком природно, що термін “протидія чому-небудь” пов'язується виключно з нормативно-правовою позицією держави стосовно тих чи інших правопорушень, які вчиняються суб'єктами правопорушень. Тобто згідно з темою дослідження – до іноземців, що перебувають в Україні, і виступають вказаними суб'єктами.

При цьому, як зазначає О. Ігнатів, сьогодні, через відсутність у юридичній науці методологічно узгодженого підходу викликають дискусії різні терміни, що використовуються щодо діяльності з впливу на правопорушення, а більш конкретно – на злочинність: “попередження злочинності”, “профілактика злочинності”, “соціальна профілактика”, “боротьба зі злочинністю”, “війна зі злочинністю”, “протидія злочинності”, “протистояння злочинності”, “контроль злочинності”, “регулювання злочинності”, “управління злочинністю”, “запобігання злочинності”, “превенція злочинності”, “припинення злочинів” [4, с. 92]. Це є важливим ключовим моментом, і тому найбільш актуальним вважаємо з'ясування методологічно обґрунтованої застосовності того чи іншого синонімічного терміна до аналізу протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні.

Що стосується поняття “попередження злочинності”, то В. В. Голіна його сприймає в ракурсі співвідношення предметів теорії попередження як наукової дисципліни і кримінології [5, с. 12] та звертає увагу, що попередження злочинів – це не тільки виявлення і усунення причин і умов, що сприяють їх вчиненню, але й система державних і суспільних заходів, спрямованих на усунення або нейтралізацію, ослаблення причин і умов злочинності, утримання від злочинів і корекцію поведінки осіб, схильних до їх вчинення. Акцентуючи увагу саме на “утриманні від злочинів”, нам більше імпонує

такий зміст цього терміна, як “запобігання” і “припинення”, що, власне, і є безпосереднім завданням будь-яких правоохоронних органів. Разом із тим специфіка адміністративно-правового статусу іноземців в Україні та отримання доказової бази щодо їх протиправної діяльності в разі, якщо така вчинюється, дещо впливає на характер і порядок проведення в цьому напрямку спеціальних заходів. Тому слід погодитись із зауваженням автора про додаткову наявність сукупності пов’язаних, хоча й самостійних напрямків з недопущення вчинення злочинів, що виходять за межі поняття “профілактика злочинів”.

Поняття “вплив на злочинність” як діяльність, спрямовану на стримування злочинності, О. М. Бандурка та Л. М. Давиденко розглядають як присутній синонім “протидії” у розрізі “профілактики” як сукупності попереджувальних або охоронних заходів, зазначаючи, що “в програмних і нормативних документах вони нерідко застосовуються як рівнозначні” [6, с. 96].

Не вважаємо за доцільне вдаватися в теоретичні дискусії щодо рівнозначності та взаємозамінності термінів “попередження”, “профілактика” та “запобігання” злочинності, цілком покладаючись на авторитет відомих вчених-кримінологів. Тим більше, що як напрямок профілактики злочинів вони розглядають також і поняття “контроль”, охоплюючи ним і процес перевірок, і спостереження з метою перевірки, і спеціальні установи, що відають такою перевіркою, і осіб, що займаються цією справою.

Такий узагальнюючий підхід до аналізу змісту та обґрунтування застосовності поняття “проти дія злочинності” повною мірою може бути перенесений на практичні засади, тим більше, що форми та види правопорушень, які вчиняються іноземцями в Україні, є різноманітними. За визначенням усі вони поглинаються поняттям “правопорушення”.

Звідси, за аналогією, проти дію правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, можна визначити як систему різноманітних видів діяльності та комплексних заходів, які здійснюються системою відповідних суб’єктів проти дії, спрямованих на попередження, усунення, нейтралізацію і обмеження (ослаблення) факторів, що детермінують правопорушення іноземців в Україні.

Тому В. І. Олефір, предметно досліджуючи теоретико-концептуальні засади міжнародно-правового визначення саме нелегальної міграції [7], яка, як раніше показано, належить до переліку правопорушень, які вчиняються іноземцями в Україні, застосування терміна “проти дія” нелегальної міграції, а не загальноживаного “боротьба”, обґрунтовує тим, що поняття “боротьба” більше стосується активних дій репресивного

характеру, а “проти дія” – дій, які, передусім, є превентивними, запобіжними, профілактичними. На його думку, проти дія, яка заснована на превентивних засобах, не виключає застосування адміністративного примусу, притягнення нелегальних мігрантів до відповідальності. Однак саме у процесі проти дії звертається увага на актуальний останнім часом принцип забезпечення захисту прав людини – нелегального мігранта. І з цим неможливо не погодитись.

Разом із тим сам засадничий в адміністративному праві та кримінології термін “проти дія” в законодавстві України отримав як позитивні, так і абсолютно протилежні, негативні за змістом протиправні ознаки.

Так, за зауваженнями Д. І. Минюка, законодавець, конструюючи окремі норми кримінального закону, використовує термін “проти дія”, наприклад, ст. 206 КК України [8] названо “Проти дія законній господарській діяльності” [2, с. 141]. У диспозиції подано наступне визначення: протиправна вимога припинити займатися господарською діяльністю чи обмежити її, укласти угоду або не виконати укладену угоду, виконання (невиконання) якої може заподіяти матеріальну шкоду або обмежити законні права чи інтереси того, хто займається господарською діяльністю, поєднана з погрозою насильства над потерпілим або близькими йому особами, пошкодження чи знищення їхнього майна за відсутності ознак вимагання є кримінально карним проступком”. Також термін “проти дія” вживається і в КУпАП [9], ст. 166⁷ якого має назву “Проти дія тимчасовій адміністрації або ліквідації банку”, під якою розуміється створення перешкод будь-якою особою для доступу тимчасового адміністратора або ліквідатора до банку, його активів, книг, записів, документів, а ст. 166⁹ – назву “Порушення законодавства щодо запобігання та проти дії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом”. Тут поняття “проти дія” тлумачиться як “порушення вимог”; “неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації”; “неповідомлення спеціально уповноваженого органу”; “розголошення інформації”. Тобто і у КК України, і у КУпАП термін “проти дія” застосовується виключно як негативне протиправне явище, що передбачає кримінальне або адміністративне переслідування. Така ситуація має місце й у ряді інших законодавчих актів цієї спрямованості.

Зокрема, інший базовий Закон України – “Про засади запобігання і проти дії корупції” від 07.04.2011 № 3206-VI [10] – на жаль, не містить жодних пояснень терміна “проти дія”, подаючи тільки абстрактне посилання на законодавство, а також перераховуючи основні принципи запобі-

гання і протидії корупції. А в Законі України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18.02.1992 № 2135-ХІІ [11] таке поняття взагалі відсутнє.

І тільки Модельний закон про протидію екстремізму від 14.05.2009 № 32-9, прийнятий як міжнародний акт у рамках СНД, у ст. 1 подає визначення протидії екстремізму як діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування, спрямованої на захист основ конституційного ладу, прав і свобод людини та громадянина, забезпечення цілісності та національної безпеки держави, виявлення і усунення причин і умов, що сприяють проявам екстремізму, а також на попередження, виявлення, припинення екстремістської діяльності та ліквідацію її наслідків.

У цьому Законі “протидія” подається через “діяльність, спрямовану на захист”; “забезпечення”, “виявлення та усунення причин і умов”; “попередження, припинення... діяльності... ліквідацію її наслідків”. І, відповідно, термін “протидія” тут застосовується як абсолютно позитивне явище, як інструмент, що сприяє боротьбі з такими правопорушеннями, як посягання на основи конституційного ладу, прав і свобод людини та громадянина; цілісність та національну безпеку держави; прояви екстремізму тощо. Між іншим, останнє зовсім не суперечить можливості визнання іноземного громадянина суб’єктом означених правопорушень.

Окреслені проблемні моменти мають місце і в країнах так званого близького зарубіжжя. Так, наприклад, за деякими даними, у Російській Федерації “в Тольятті циганські й таджицькі злочинні угруповання традиційно займаються наркобізнесом. Чеченська ОПГ – розкраданнями комплектуючих з АвтоВАЗу, торгівлею зброєю і викраденими нафтопродуктами. Грузинська ОПГ контролює частину наркотрафіку, алкогольного та грального бізнесу, спеціалізується на викраденнях людей і автотранспорту. Традиційний промисел грузинських “зłodів” – квартирні крадіжки, в яких вони, безсумнівно, перевершують інші етнічні злочинні угруповання” [12].

З урахуванням історичної спадкоємності від часів СРСР, а також суміжності територій, достатньо обґрунтованим можна вважати припущення, що приблизно схожий розподіл злочинних сфер впливу іноземців за національною ознакою властивий і для України. Хоча, як вважає В. В. Зарубей [13], “матеріали наукових досліджень, аналіз динаміки та структури крадіжок, учинених іноземцями, дають підстави для висновку, що найбільша кількість злочинів, учинених іноземцями, – це крадіжки” (йдеться передусім про квартирні крадіжки – *О. Г.*).

У свою чергу, В. І. Олефір щодо проблеми транснаціональної організованої злочинності з

нелегального переправлення мігрантів через кордон зазначає, що “цей вид діяльності є одним з найприбутковіших у її діяльності та набуває все більш серйозних масштабів. За оцінками Міжнародної організації з міграції, річний прибуток злочинних організацій у цій сфері сягає 8 млрд доларів США. До того ж ці показники мають тенденцію до зростання та характеризуються значним рівнем латентності” [7].

Певною мірою ця інформація є корисною для своєчасного і найбільш дієвого напрацювання заходів у сфері протидії протиправній поведінці іноземців, з якою пов’язана теорія кваліфікації злочинів, **покликані** визначити стратегію і напрями розвитку конкретних інститутів, норм і практики їх застосування, забезпечити системність правового регулювання відносин у сфері соціального контролю за правопорушеннями і злочинами [14].

На наш погляд, основною складовою діяльності з протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, є тільки та діяльність, що безпосередньо стосується іноземців. Це – попередження правопорушень; виявлення й розкриття правопорушень; розслідування кримінальних справ; судовий розгляд кримінальних справ і покарання винних; робота з виправлення винних.

Скорочення переліку обумовлене, по-перше, відсутністю на практиці реальної потреби в кримінологічній експертизі проектів програм соціально-економічних перетворень (інших законопроектів) та їх інформаційно-консультативного забезпечення через надзвичайну рідкість програм та законопроектів, присвячених саме протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні.

Так, наприклад, за останні 20 років в Україні на законодавчому рівні було розглянуто тільки три нормативно-правові акти, що мали відношення до правопорушень, які вчиняються іноземцями: постанова Президії Верховної Ради України “Про проект Закону України про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині посилення відповідальності за порушення законодавства про правовий статус іноземців” від 20.11.1995 № 709/95-ПВ, Закон України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо адміністративної відповідальності за порушення правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні” від 20.11.2003 № 1299-IV, постанова Верховної Ради України “Про прийняття за основу проекту Закону України про особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення і примусове видворення іноземців та осіб без громадянства під час проведення фіна-

льної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні” від 19.05.2011 № 3407-VI.

I, по-друге, стосовно іноземців немає потреби нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, оскільки такі, як правило, підлягають екстрадиції за межі України.

Загальноприйнятим також є те, що за структурою протидія злочинності (правопорушенням) розподіляється на загальносоціальний рівень, спеціально-кримінологічний рівень та індивідуальний рівень.

Так, О. М. Бандурка, Т. О. Денисова та В. М. Трубников зазначають, що заходи загальносоціального рівня “створюють умови, необхідні передумови для усунення та ослаблення криміногенних факторів, що детермінують злочинність, звужують “поле застосування” спеціально-кримінологічних заходів, підвищуючи їх ефективність” [15, с. 13–14]. Вони проводяться поза рамками протидії злочинності та спрямовані на вирішення таких загальносоціальних завдань, як стабілізація економіки, удосконалення соціальної сфери тощо.

На нашу думку, сьогодні заходи загальносоціального рівня протидії злочинності, особливо стосовно таких суб’єктів вчинення правопорушень, як іноземці, певною мірою тільки побічно впливають на результативність означеної протидії, оскільки обумовлені не тільки станом економіки або соціальної сфери безпосередньо в Україні, але й станом економіки та соціальної сфери країн походження іноземців, нарешті, їх ментальними та соціальними установками. Тобто, маючи високий життєвий рівень і перспективи у власних країнах, іноземці б не емігрували до України та не створювали загрози підвищення в ній рівня злочинності.

До заходів спеціально-кримінологічного рівня протидії правопорушенням належить безпосередня діяльність із попередження злочинності

у всіх її різновидах (“профілактика правопорушень”, “боротьба з правопорушеннями”, “запобігання правопорушенням” тощо) із переліку, наведеного раніше. Переносячи акцент на іноземців як суб’єктів вчинення правопорушень в Україні, слід посилити тезу вчених, що кінцевою метою означеної протидії є не просто розробка, а переважно розробка та здійснення ефективних заходів зміни структури і мінімізації злочинності незалежно від їх назви і визначення. Стосовно певної групи деліктоздатних іноземців в Україні це завдання є в цілому дещо спрощеним, оскільки правоохоронним органам відомі типові сфери правопорушень, де іноземці або задіяні, або стосовно яких проводиться оперативна розробка.

Щодо заходів індивідуального рівня протидії правопорушенням, то, як зауважує О. Ігнатів [4], вони здебільшого здійснюються органами кримінальної юстиції щодо конкретних осіб, органічно представлені як на загальносоціальному рівні протидії злочинності, оскільки зміни суспільного життя зачіпають одночасно інтереси всіх громадян та інтереси кожного індивіда, так і на спеціально-кримінологічному рівні, де здійснюється робота з попереджувального впливу на конкретну особу та її найближче оточення (особливо під час здійснення заходів запобігання і припинення злочинів). Заходами протидії злочинності на індивідуальному рівні є переконання, надання допомоги та примус.

Висновок. Таким чином, поняття і структура протидії правопорушенням, які вчиняються іноземцями в Україні, сьогодні є одним із ключових моментів у дослідженні адміністративно-правових засад означеної протидії за допомогою наукового апарату теорії попередження злочинів і має стати предметом більш поглиблених досліджень.

Список літератури

1. Барський В. Р. Правове та інституційне забезпечення міграційної політики України / В. Р. Барський // Митна справа. – 2012. – № 2 (80). – С. 21–26.
2. Минюк Д. І. Організаційно-правові аспекти протидії правопорушенням у сфері зовнішньоекономічної діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Минюк Дмитро Іванович. – Ірпінь, 2007. – 228 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с.
4. Ігнатів О. Протидія злочинності: поняття та сутність / Олександр Ігнатів // Юридична Україна. – 2009. – № 3. – С. 92–97.
5. Голина В. В. Кримінологическая профилактика, предотвращение и пресечение преступлений : учеб. пособие / В. В. Голина. – К. : УМК ВО при Минвузе УССР, 1989. – 72 с.
6. Бандурка А. М. Преступность в Украине: причины и противодействие : монография / А. М. Бандурка, Л. М. Давыденко. – Х. : Основа, 2003. – 368 с.
7. Олефір В. І. Теоретико-концептуальні засади міжнародно-правового визначення нелегальної міграції / В. І. Олефір // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 2005. – № 1. – С. 158–164.
8. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131.

9. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
10. Про засади запобігання і протидії корупції : закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
11. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
12. Нелегальна міграція як фактор організованої злочинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ua-referat.com/ Нелегальна_міграція_як_фактор_організованої_злочинності](http://ua-referat.com/Нелегальна_міграція_як_фактор_організованої_злочинності).
13. Зарубей В. В. Тактика допиту підозрюваних (обвинувачених) при розслідуванні крадіжок, учинених іноземцями / Зарубей Вікторія Володимирівна // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2010. – № 5. – С. 237–244.
14. Комплекс законодавства про протидію злочинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://knowledge.allbest.ru/law/3c0b65625b3ad68b4c53b89421216d37_0.html.
15. Бандурка А. М. Общая теория социальной адаптации освобожденных от отбывания наказания (правовой и социально-психологический анализ уголовно-исполнительной политики по реабилитации осужденных) : монография / А. М. Бандурка, Т. А. Денисова, В. М. Трубников. – Харьков : НУВД ; Запорожье : ЗГУ, 2002. – 440 с.

Отримано 11.11.2014

Аннотація

Статья посвящена характеристике теоретических подходов к противодействию правонарушениям, совершаемым иностранцами в Украине, анализу видов правонарушений, определению системы нормативно-правовых актов, целью которых является противодействие таким правонарушениям.

Summary

This article is devoted to the characteristics of theoretical approaches to combat offenses committed by foreigners in Ukraine, analyzing types of offenses committed by foreigners in Ukraine, outlining the system of regulations aimed at combating offenses committed by foreigners in Ukraine.

УДК 342.9

*М. П. Кунцевич, асистент кафедри державно-правових дисциплін
ДВНЗ “Українська академія банківської справи Національного банку України*

ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті аналізуються підходи до правової природи адміністративних послуг, що сформувалися у науці та практиці адміністративного права України та зарубіжних країн. Робиться спроба визначення співвідношення поняття “адміністративні послуги” з поняттями “державне управління” та “державне регулювання”.

Ключові слова: адміністративні послуги, суб’єкти надання адміністративних послуг, адміністративна процедура, заявницька адміністративна процедура.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження. Складність формування нормативної моделі адміністративних послуг в Україні полягає в тому, що потреба у її побудові виникла в умовах, коли позитивне право, що стало б ґрунтом для її формування, було взагалі відсутнє. Дане поняття було запозичене із європейського права, як і сама ідея “сервісної” функції держави.

Прийняття Закону України “Про адміністративні послуги” не вирішило остаточно проблеми правової природи адміністративних послуг. Загальновідомо, що види дій органів публічної адміністрації, які цим законом віднесені до адміністративних послуг, дотепер традиційно

розглядаються адміністративно-правовою наукою як звичайна складова владно-розпорядчої діяльності органів державного управління. Тому не дивно, що вітчизняні вчені та практики не мають загальноприйнятої позиції щодо поняття адміністративних послуг. У зв’язку з вищезазначеним метою даної статті є аналіз основних підходів до поняття “адміністративні послуги”, вироблених наукою і практикою адміністративного права, а також розробка пропозицій щодо удосконалення їх правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дискусії стосовно поняття адміністративних послуг почалися з моменту введення у його вітчизняне законодавство. Так, питанням адміністративних послуг присвячені праці В. Б. Авер’янова, О. Ф. Андрійко, І. О. Бондаренко, Е. Ф. Демсь-

© М. П. Кунцевич, 2014